

Fons Parroquials

Sant Joan de Vilatorrada

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Sant Joan de Vilatorrada, Sant Martí de Torruella
Emplaçament Esglésies parroquials de Sant Joan i de Sant Martí

Coordenades:

Latitud: 41.74318
Longitud: 1.80476
UTM Est (X): 400615
UTM Nord (Y): 4621953

Classificació

Número de fitxa 08218-57
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia Fons documental
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Mentre que de Sant Joan i Joncadella es conserven documents bastant complets, malgrat la pèrdua d'alguns d'ells per la Guerra Civil, no passa així amb Sant Martí on malauradament es van perdre quasi be tots el 1936. Aquest fet s'agreuja perquè aquesta parròquia era, fins a meitats del segle XIX, la que tenia més importància de les tres.

Protecció Legal i física
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic

Fitxes associades:

[Església de Sant Joan](#)

[Església de Sant Martí de Torruella](#)

[Santuari i hospederia de Joncadella](#)

[Església Vella de Sant Joan](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Arqueociència S.C. SL (Raquel Valdenebro)
dj., 01/02/2001 - 01:00

Descripció

Conjunt de fons documentals d'origen parroquial pertanyents a les tres parròquies històriques que formaven l'actual terme de Sant Joan de Vilatorrada. Són els següents: PARRÒQUIA DE SANT JOAN DE VILATORRADA: -Llibre de censos y cosas a est tenor (167?-1716). - Defuncions: 6 llibres (1676-1856), (1857-1878), (1879-1891) (aquests dos últims inclouen baptismes i matrimonis) (1891-1946) (1946-1976) 1976 fins ara). - Matrimonis: 4 llibres (1613-1856) (1892-1907) (1907-1970) (1976 fins ara) - Baptismes: 7 llibres (1676-1856) (1892-1917) (1919- 1974) (1947- 1960) (1961 -1966) (1966- 1974) (1974 fins ara) - Llibre de visites (1936-1708) - Consuetes: 2 llibres (1880-1955) (1942-1947) - Confraries: Doctrina Cristiana (1942-1956) - Acció catòlica (1942-1947) - Libro de culto y fábrica de la parròquia de San Juan de Vilatorrrda (1939-1965) - Visites pastorals (1942-1979) -Altres: Llibre de col3lectes, safates (1961-1966), cens parroquial (1942-1943), actes A.C. (1946-1960) confirmacions (1942-1979), actes del Santíssim Sacrament (1946-1960). PARRÒQUIA DE JONCADELLA: -Matrimonis: 6 llibres (1692 - 1840) (1857 - 1883) (1833- 1917) (tots tres inclouen baptismes i defuncions) (1916 - 1929) (1929 - 1950) (1950 fins ara) - Baptismes (1920 - 1946) - Defuncions (1919 - 1942) - Llibre de la Confraria de Sant Isidre (1712 -- 1941) -Consueta (1943- fins ara) -Lligall (1827-1867). PARRÒQUIA DE SANT MARTÍ DE TORRUELLA : -Consueta (1929-1949) -Llibreta de Comunions i confessions de l'església parròquia de Sant Martí des de 1800.

Observacions:

Cal destacar que el fons de Joncadella, al no ser parròquia, els trobem a Sant Martí.

Història

L'origen dels fons parroquial el trobem al segle XVI, quan a partir dels edictes del Concili de Trento, s'obliga a tots els rectors a dur un control escrit de les activitats parroquials, així com un registre sacramental de baptismes, matrimonis, defuncions, etc... Encara que aquest decret no es va aplicar de forma automàtica ni al mateix temps en totes les parròquies, si que es pot evidenciar que a finals del segle XVI, la majoria d'elles ja havien iniciat aquest registre per escrit. Paral·lelament a aquest tipus d'anotacions, s'imposa el costum de les visites parroquials que els bisbes estan obligats a fer de forma periòdica per totes les seves parròquies a fi de vetllar pel seu bon funcionament. Això dóna peu als llibres de visites que permeten descobrir aspectes variats de la vida parroquial com l'estat de conservació de l'església, la compra de mobiliari, la imatgeria etc.. També cobren especial vigència en aquesta època les confraries. Si bé fins aleshores s'havia tractat d'un fenomen més aviat urbà, es potencien a partir d'ara devocions i cultes que donaran lloc a confraries de gran arrelament popular en l'àmbit rural, com per exemple la del Roser a nivell femení i la de Sant Isidre a nivell masculí. Això també es tradueix en un tipus de documentació que són els llibres de Confraries que permeten indagar en la religiositat popular. Un altre tipus de documentació de gran valor històric són les Consuetes. Aquestes últimes eren llibres o llibretes redactats pels rectors on es descrivien de forma cronològica tots els esdeveniments i festivitats religioses de l'any.

Bibliografia

COMAS F.: "Arxiu de la comarca: Sant Joan de Vilatorrada, Sant Martí de Torruella i Joncadella".
Dovella núm 7. Manresa 1982"

